

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/133/2021
Identifikačné číslo spisu:	4116211568
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4116211568.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v dedičskej veci po poručiťke Y. P., rod. E., zomrelej dňa XX. M. XXXX, naposledy bývajúcej vo I., s účastníkmi konania - dedičmi 1/ S. P., bývajúcim v Y. - S., N. XXX/XX, 2/ I. P., bývajúcim vo L., J. G. XX, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18D/112/2016, o dovolaní dediča S. P., zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Kubošom, so sídlom v Trstenej, Bernolákova 18, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. januára 2020 sp. zn. 5CoD/2/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 9. novembra 2017 č. k. 18D/112/2016-56 schválil dohodu dedičov o rozdelení majetku poručiťky. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že poručiťka zomrela ako vdova bez zanechania závetu a listiny o vydedení. Podľa § 473 Občianskeho zákonníka nastupujú ako dedičia zo zákona deti S. P. a I. P., ako dedičia v I. dedičskej skupine. K odmietnutiu dedičstva nedošlo, dôvody dedičskej nespôsobilosti zistené neboli a k započítaniu na dedičský podiel nedošlo. Vo veci bolo vydané osvedčenie o dedičstve dňa 19. septembra 2016, voči ktorému podal dedič S. P. žiadosť o pokračovanie v konaní.

1.1. Prvoinštančný súd ďalej dôvodil, že do dedičstva po poručiťke patria hnutelnosti špecifikované v rozhodnutí a konkretizované nehnuteľnosti, resp. spoluvlastnícke podiely na nich, nachádzajúce sa v katastrálnych územiach I., I. a H. Všeobecná cena majetku poručiťky bola určená podľa § 175o ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Dedičia uzatvorili o vyporiadaní dedičstva dohodu, ktorá zákonu neodporovala, preto ju súd po preskúmaní podľa § 175q ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1993 Z. z., ďalej „OSP“) a § 482 Občianskeho zákonníka schválil. Dedičstvo bolo prejednané na notárskom úrade JUDr. S. U., notára so sídlom v L. S., Nám. A. E. XX, ktorý bol súdom poverený funkciou súdneho komisára.

1.2. Súd prvej inštancie v súlade s § 12, § 13 a § 18 vyhlášky č. 31/1993 Zb. priznal odmenu notára ako súdneho komisára za vykonané úkony spolu s náhradou hotových výdavkov v sume 371,40 eur, ktorú

účastníci zaplattenia v súlade s § 140 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie dediča S. P. uznesením z 31. januára 2020 sp. zn. 5CoD/2/2020 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie (ako vecne správne) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Po citácii aplikovaných zákonných ustanovení na vec samú, § 395 ods. 1, 2, § 396 ods. 1, § 175q ods. 1 písm. c/ zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“), § 387 ods. 1, 2, zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), § 460 Občianskeho zákonníka, § 175a ods. 2, § 175d ods. 1, § 175m, § 175o ods. 1 veta prvá OSP, odvolací súd skonštatoval, že odvolaním sa zákonný dedič S. P. domáhal zrušenia napadnutého uznesenia z dôvodu neprejednania všetkého majetku po poručiťke. Odvolateľ poukázal na predaj pozemkov druhým dedičom - bratom I. P., ktoré mal realizovať tak sám, ako aj za života poručiťky spolu s ňou. Poukázal i na výber z bankového účtu poručiťky, ktorý žiadal zdokladovať a započítať na sumu vyrovnania vo vzťahu k ustupujúcemu dedičovi. V tomto smere odvolací súd poznamenal, že v procesnom postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne pochybenie, ktoré by malo za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, pretože súd prvej inštancie schválil dohodu dedičov tak, ako bola uzavretá na dedičskom pojednávaní dňa 23. októbra 2017 za prítomnosti oboch dedičov, t. j. i odvolateľa.

2.2. Odvolací súd následne uviedol, že vychádzajúc z obsahu súdneho spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a na základe aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov vec následne aj správne právne posúdil. V rámci prieskumu nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie, preto sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia, na ktoré s odkazom na § 387 ods. 1, 2 CSP v podrobnostiach odkázal.

2.3. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu a k odvolacej argumentácii dediča odvolateľa odvolací súd záverom poukázal, že z priebehu konania nevyplýva, že by odvolateľ ako zákonný dedič nesúhlasil s dedičskou dohodou, ktorou sa rozdeľoval majetok po poručiťke, zmeny ktorej sa následne domáhal v odvolacom konaní. Možnosť namietať skutočnosti uvedené v odvolaní mal S. P. ako zákonný dedič na nariadenom dedičskom pojednávaní, túto možnosť nevyužil. Odvolací súd zdôraznil, že skutočnosti, že sa zákonní dedičia dohodli a s dohodou v znení ako bola zaprotokolovaná v zápisnici o pojednávaní zo dňa 23. októbra 2017 a následne schválená súdom prvej inštancie súhlasili, nasvedčuje fakt, že ju vlastnoručne podpísali na zadnej strane tejto zápisnice. Z podaného odvolania navyše nie je zrejmé, aký konkrétny majetok po poručiťke žiada ďalej prejednať. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na predaj nehnuteľností, ktorý sa mal realizovať aj za súčinnosti poručiťky, teda ešte za jej života, nemožno namietať, že tento majetok nebol v dedičskom konaní prejednaný. S rozdelením a nadobudnutím nehnuteľností obaja dedičia bez akýchkoľvek námietok súhlasili a uvedené skutočnosti neboli v konaní pred súdom prvej inštancie odvolateľom spomínané, v dôsledku čoho by mal súd prvej inštancie možnosť nerozhodnúť o majetku patriaceho do dedičskej podstaty za predpokladu, že by dospel k záveru o jeho spornosti. V súvislosti s výberom z bankového účtu poručiťky, dôchodkového konta vo VÚB a. s., súd prvej inštancie vychádzal z informácií poskytnutých mu bankou. V zmysle uzavretej dohody je zrejmé, že zostatok na bankovom účte nebol v konaní rozporovaný, nebol nijako spochybnený, a teda obaja dedičia vyjadrili súhlas s tým, že zostatok na uvedenom účte nadobudne I. P. bezodplatne voči ustupujúcemu dedičovi. S poukazom na uvedené skutočnosti je námietka odvolateľa ohľadom započítania výberov z uvedeného účtu na jeho povinnosť vyplatiť druhého dediča I. P. (sumou 5.000,- eur) bezpredmetná. Je potrebné zdôrazniť, že dohoda dedičov o tom, akým spôsobom sa usporiadajú ich vlastnícke vzťahy pokiaľ ide o majetok nadobudnutý po poručiťke, je výsledkom dosiahnutého konsenzu všetkých dedičov, kedy súd rozhoduje tak, ako sa títo dedičia dohodli. Námietky odvolateľa sú preto s poukazom na doterajší priebeh konania, najmä súhlas odvolateľa so znením dohody o vyporiadaní dedičstva tak, ako bola prezentovaná na dedičskom pojednávaní, nedôvodné.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie dedič S. P.. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v tom, že z jeho strany nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práv v predmetnom konaní a neistota jeho právneho postavenia spočíva v povinnosti uloženej mu napadnutým vykonateľným rozhodnutím vyplatiť spoludedičovi sumu 5.000,- eur.

3.1. Prípustnosť, ako aj dôvodnosť dovolania, dovolateľ výslovne oprel o ustanovenie § 420 písm. f/ CSP. Uviedol, že odvolací súd sa dopustil vady konania v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia tým, že bez zdôvodnenia nezohľadnil jeho odvolaciu argumentáciu. Zdôraznil, že súdny komisár ako súd prvej inštancie neprejednal celý majetok poručiťky, hoci neprejednaný majetok riadne označil.

3.2. Dovolateľ mal ďalej za to, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, ktoré odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá ani základným požiadavkám naň kladenými ustanovením § 220 ods. 2 CSP. K potvrdeniu prvoinštančného rozhodnutia odvolací súd pristúpil bez toho, aby vo veci vykonal akékoľvek dokazovanie, hoci bolo potrebné, ktoré vykonanie dokazovania sám pred súdom prvej inštancie navrhoval, teda nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval patriace mu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

3.3. Dovolateľ zhrnul, že prvoinštančný súd nesprávne rozhodol, keď ním tvrdené skutočnosti v žiadosti o pokračovanie v dedičskom konaní riadne nevyhodnotil, a že odvolací súd nesprávne rozhodol, keď napadnuté rozhodnutie potvrdil bez toho, aby riadne vyhodnotil všetky odvolacie dôvody a skutkové a právne argumenty uvedené v odvolaní a dovolaní napadnuté rozhodnutie ani riadne neodôvodnil.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), vychádzajúc z argumentácie odvolateľa (bod 3.), nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP; v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (toto sa vydáva iba v prípade vyhovenia návrhu, pozn.).

5. Na konanie o dedičstve sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje Civilný mimosporový poriadok (§ 158 a nasl. CMP).

6. V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie dediča S. P. je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol Civilný sporový poriadok treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov osobitné postavenie. Dovolanie ani podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

9. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

10. Dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď namietal nižšími súdmi nesprávne zistený skutkový stav, ako aj proces dokazovania a jeho hodnotenie a tiež

nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu (bod 3).

11. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.1. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017, 8Cdo/85/2018). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1Cdo/228/2017, 2Cdo/220/2017, 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/35/2018, 8Cdo/56/2017, 1VCdo/2/2017). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, nie je ním ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1Cdo/18/2018, 2Cdo/39/2018, 3Cdo/173/2017, 7Cdo/150/2017, 8Cdo/49/2017). Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) považuje tieto závery najvyššieho súdu za ústavne udržateľné (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018).

15. Najvyšší súd v prvom rade uvádza, že v posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, akým spôsobom žiadali dedičia súdom prvej inštancie ustálený, z ich strany v rozsahu nesporovaný majetok poručiteľky prejsť, čo navrhovali (t. j. schváliť súdom na pojednávaní odvolateľom a druhým dedičom uzatvorenú dedičskú dohodu o vyporiadaní dedičstva), z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k právnemu posúdeniu veci. V odôvodnení napadnutého uznesenia odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; vysvetlil tiež dôvody, so zreteľom na ktoré považoval za nedôvodné odvolacie námietky dediča S. P. (bod 25. odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia), ktorými námietkami sa podľa neho nepodarilo spochybniť podstatu dôvodu prvoinštančného rozhodnutia, ktorým súd schválil dohodu dedičov o rozdelení majetku poručiteľky (v rozsahu dedičmi nesporovanom), dohodu uzatvorenú samotným odvolateľom. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup,

vo vzájomnej súvislosti s konaním a uznesením súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

16. Dovolateľ tiež namietal, že oba sudy pochybili z dôvodu nevykonania ním navrhovaného dokazovania na zistenie a prejednanie celého majetku poručiťky (konkrétne majetku, na ktorý poukázal až v odvolaní a opakovane i v dovolaní, a o ktorom tvrdí, že nebol prejednaný, t. j. aj iných dôkazov), čo bolo podľa neho potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

17. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že sudy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav (resp. v mimosporových konaniach skutočný stav) a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (tu porovnaj § 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania, sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečenie toho, aby sa zisťovanie skutkového (skutočného) stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykoná ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 220 ods. 2 CSP a I. ÚS 350/08).

18. Konanie prvoinštančného súdu, ani súdu odvolacieho v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Z konania pred súdom prvej inštancie nevyplýva, že by dovolateľ okrem predloženia cenného papiera č. 77 s počtom 3 ks DPL v PD H. patriaceho poručiťke, súdom prvej inštancie následne zahrnutého do ostatnej účastníkmi nesporenanej majetkovej podstaty dedičstva, označil, prípadne preukázal existenciu i ďalšieho majetku patriaceho poručiťke dovtedy nezisteného a nezahrnutého do dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva, prvoinštančným súdom rozhodnutím schválenej. Dovolateľ až v odvolaní voči predmetnému rozhodnutiu poukazuje na ním tvrdený, bližšie nekonkretizovaný predaj nehnuteľností (nejednoznačne identifikovaných), ktoré mali vlastnícky patriť poručiťke, ktorý sa mal realizovať za súčinnosti poručiťky druhým dedičom, ešte za jej života, o čom sa mal dozvedieť v máji 2016, s tým že peniaze za tento odpredaj, ktorých výška mu nie je známa, má mať v úschove druhý dedič. Tiež namietal existenciu bližšie nešpecifikovanej pohľadávky, ako i nekonkretizovanej „vratky“ za predplatné po ročnom zúčtovaní za plyn a elektrinu a nesprávne ohodnotenie prejednávanej domovej nehnuteľnosti. Rozhodujúcou pre odvolací súd preto bola i tá skutočnosť, že existencia tvrdeného ďalšieho majetku bola dovolateľovi podľa neho známa už v máji 2016, t. j. pred rozhodnutím súdu prvej inštancie z 9. novembra 2017, bez toho aby to v konaní pred prvoinštančným súdom namietal (dokonca to nenamietal ani pred notárom, ktorý vydal osvedčenie o dedičstve dňa 19. septembra 2016). Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, pričom podľa názoru odvolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces. Samotná skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje so spôsobom vyhodnotenia týchto dôkazov, ako i vyhodnotenia jeho odvolacej argumentácie so zdôraznením možnosti dovolateľom namietat tvrdené skutočnosti o údajnom ďalšom majetku (?) poručiťky v jeho odvolaní na nariadenom dedičskom pojednávaní, ktorú možnosť nielenže nevyužil, ale dokonca s druhým zákonným dedičom uzatvoril dedičskú dohodu o súdom zistenom a ním nesporenanom majetku poručiťky v znení ako bola zaprotokolovaná v zápisnici o pojednávaní zo dňa 23. októbra 2017, a následne i schválená súdom prvej inštancie, s ktorou dohodou súhlasil, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdu navrhnutých dôkazov (tu z jeho strany navyše ani nenavrhnutých), prípadne sa dožadovať ním navrhovaného

spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97).

19. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania je i dovolacia námietka týkajúca sa (prípadného) nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktoré bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie a (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) ako aj viaceré jeho rozhodnutia (napríklad sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávajú názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná (bez ďalšieho) za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania.

20. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolací súd nedisponuje oprávnením dokazovať hmotnoprávne skutky, na to slúži nachádzacie (základné) konanie a konanie na odvolacom súde. Predmetom dokazovania pred dovolacím súdom sú napríklad včasnosť a prípustnosť dovolania; skutkový stav a výsledky dokazovania spred nižších súdov sa nemôžu pred dovolacím súdom meniť (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, pri § 442). Dovolací súd bol preto viazaný zisteniami súdov nižších inštancií ohľadom posúdenia dedičskej dohody zákonných dedičov o vyporiadaní dedičstva po poručiťke.

21. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu, resp. skutočného stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (tu porovnaj aj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

22. V nadväznosti na vyššie uvedené dovolací súd napokon pripomína i konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky, uvedené ním v jeho veci (rozhodnutí) sp. zn. I. ÚS 61/ 2019, v zmysle ktorého aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016, je opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napádaného rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP, nakoľko nejde o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. So zreteľom na uvedené tak dovolaciemu súdu neostávalo iné, než dospieť k záveru, že dovolanie dovolateľa nie je prípustné. Preto ho podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

24. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalovaných na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.